

Ajuntament

Granollers

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Plaça de la Porxada, 6, 08400-GRANOLLERS
Emplaçament: A la plaça de la porxada, centre de l'antic recinte medieval emmurallat

Coordenades:

Latitud: 41.60814
Longitud: 2.28719
UTM Est (X): 440606
UTM Nord (Y): 4606515

Classificació

Número de fitxa: 08096-21
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Edifici
Estil / època: Contemporani Historicista
Segle: XX
Any: 1902-04
Autor de l'element: Simó Cordoní i Carrera
Estat de conservació: Bo
Notes de conservació: Ha tingut reformes per adaptar-lo als nous usos
Protecció: Legal
Observacions protecció: PEPHA nou, Núm. P-12
Accés: Fàcil
Ús actual: Científic
Titularitat: Pública
Titular: Ajuntament de Granollers, Plaça de la Porxada, 6, 08400-GRANOLLERS

Fitxes associades:

[La Porxada](#)

[Casa plaça Porxada 20](#)
[Casa plaça Porxada 11](#)
[La Pedra de l'Encant](#)

Autor de la fitxa: ARQUEOCIÈNCIA - J. M. Huélamo
Data de registre de la fitxa: dg., 01/07/2001 - 02:00

Descripció

Edifici entre mitgeres. Té planta baixa i dues plantes pis i coberta de teula a dues vessants. Façana de carreus en la primera planta i la resta estucada amb aparell de totxo. A la planta baixa, arcs de pedra apuntats en els portals d'entrada i imposta a nivell de capitell que enllaça amb el guardapols de la finestra geminada d'arc sinuós. A la planta pis, destaca especialment el balcó-galeria amb arcs de perfil sinuós sostinguts per columnes helicoïdals, la barana de traceria i la llosa suportada per mènsules. Dues mènsules enllacen amb la clau dels arcs apuntats, finestra coronella d'arc lobulat amb guardapols i fullatge. La façana és coronada amb una potent barbacana amb relleus ceràmics entre les mènsules, limitada al nord per una torre de planta octogonal acabada amb barana de traceria i pinacles, que conté el rellotge, i al sud per un esvelt pinacle sostingut per una mènsula amb una figura femenina. Els elements formals i decoratius (llindars, obertures, balcó) són goticistes, obra de Josep M. Barnadas que donen al conjunt un caràcter neogòtic (CUSPINERA et alii, 2001; PATRIMONI, 1985).

Observacions:

Protegida al PEPHA del 1985 i proposta de protecció al nou PEPHA Fitxa. Núm. P-12. (Continuació història) L'any 1787 Granollers compta amb 1.737 habitants. El 1827 són 2.796. El 1842 són 3.032, arribant a 4.702 el 1860 i a 6.208 el 1887. En cent anys, doncs, es produeix un salt demogràfic espectacular, variant la seva fesomia des de l'antiga vila fins a una molt més aproximada a l'actual (SESÉ, 1987b). Pel que fa a la història política, la tercera guerra carlina va ser especialment forta al Vallès. El 17 de gener de 1875, 3.000 carlins a les ordres del comandant general de Catalunya, Rafael Tristany, van entrar a la Vila i la varen saquejar, van destruir les fortificacions, l'arxiu municipal i els llibres del Registre Civil i se'n van endur l'alcalde, Pere Maspons, i 34 veïns més que no foren alliberats fins el 15 de febrer després de pagar un rescat de 175.000 pessetes aportades per subscripció pública i un emprèstit municipal (SESÉ, 1987b) (TINTÓ, 1994). Els serveis públics van tenir grans millores en el darrer terç del segle XIX: l'enllumenat de petroli (1872), substituït pel de gas (1881), Correus i Telègrafs (abans de 1885), l'Escorxador Municipal (1876), el cos de Bombers (1878) i la nova estació del Nord (1886) i el nou Cementiri (1894) (SESÉ, 1987b). Un altre conflicte bèl·lic, i concretat en els fets d'Octubre de 1934, va portar certs destrosses a l'edifici, quan la metralla de l'exèrcit que volia entrar a la Casa de la Vila, a més de malmetre de certa documentació de l'Arxiu, hi genera certs destrosses aparatoses a la façana i oficines municipals.

Història

Al llarg de l'època medieval Granollers va canviant de jurisdicció (reial o senyorial) en funció dels interessos polítics de cada moment. En els moments en que va pertànyer al domini reial, la vila va anar obtenint privilegis que afavorien la seva organització municipal, com per exemple l'exclusivitat de la justícia reial (1219), l'elecció de batlle, l'elecció de quatre jurats (1356) i la imposició de tributs municipals (1366) vinculat a la construcció de la muralla. El 1418 Granollers passà definitivament a poder reial i a patir de 1500, amb la instauració de la insaculació diversos privilegis van reforçar l'autonomia de la vila, que preparaven per al gran moment de Granollers, el segle XVI (GRANOLLERS, 2001). S'ha definit el segle XVI com el "segle d'or" de Granollers.

El consell de la Universitat va proporcionar, entre d'altres coses, l'or necessari per daurar la creu parroquial d'argent construïda per Gracià Ferris, a Barcelona el 1561, la custòdia i es varen adquirir diversos vestiments litúrgics, així com mobiliari, una campana i un orgue nou; es van lliurar 200 ducats a la corona per a la conquesta d'Alger i Bugia, es van enviar homes a Perpinyà per ajudar a la fortificació d'aquella vila, es va ajudar econòmicament al sosteniment de diversos convents, es van reformar les portes i torres de la muralla. També es va renovar el privilegi d'encunyar moneda i es va facultar a la vila per a organitzar l'abastament de grans collits al terme per tal d'assegurar les necessitats de la vila i les peticions de Barcelona i altres. En aquesta època es diu que Granollers tenia 500 cases i es diu que hi havia molts mercaders i un notari, així com altres persones que vivien de les seves rendes. L'any 1716 consta que la població tenia 1.359 habitants amb 337 cases habitades i 82 deshabitades (BAULIES, 1965). Al segle XVI Granollers havia crescut considerablement esdevenint el més important centre comercial de bona part de Catalunya, amb la seva fira dels dijous. Els habitants de Granollers practicaven oficis i donaven els seus serveis a la pagesia de municipis d'un bon radi al voltant. Gairebé tots els habitants pertanyien a una confraria, sota la que s'agrupaven els diversos oficis (SESÉ, 1987a). En el segle XVI, Granollers sobrepassa les seves muralles medievals, estenent-se pels carrers de Corró i de Barcelona. Significava el triomf de la classe menestral i l'augment del poder de les ciutats i reial. En aquest moment la vila de Granollers va ser capaç de construir la Porxada, empedrar els carrers, es van bastir nous edificis, va encunyar monedes i es va fer una nova casa de la Vila (1581-1582). Aquest augment de poder de l'Ajuntament deriva del control sobre el mercat i els impostos que pagava. Existien els càrrecs de Pessador, Mostassà o Palloler que el 1584 tindria un edifici propi: "el Pallol" o magatzem de gra. En principi la Porxada va ser pensada com aixopluc per a la llotja de gra, ja que l'Ajuntament tenia el monopoli del blat, i al seu voltant s'hi anaven posant els altres productes: hortalisses a la plaça de l'Oli, llegums a la del Blat, terrissa a la de les Olles, etc. (SESÉ, 1987a). Al segle XVII i XVIII hi havia hagut l'Ajuntament de Granollers a l'antiga presó (ESTRADA, 1993). El seu arquitecte reformador, en Simó Cordoní i Carrera, va actuar a sobre d'un antic edifici medieval ubicat en el centre del recinte medieval emmurallat i de l'antiga casa de la família Uyà (GARCIA-PEY, 1990). El treball de forja va fer-se a Can Guidons de Granollers (GARCIA PEY, 1990). La carretera va substituir el Camí Ral l'any 1848 i el ferrocarril el 23 de juliol de 1854. La segona línia de ferrocarril va arribar a Granollers el 1875. La conjunció d'aquests elements de comunicació va fer que Granollers agafés una gran volada i iniciés el procés d'industrialització sense deixar de banda l'activitat mercantil i l'agrícola, encara que va quedar molt minvada a partir del 1885 (SESÉ, 1987b).

Bibliografia

BAULIES I CORTAL, Jordi (1965) Granollers. Barcelona, Biblioteca Selecta, volum. 372.
CUSPINERA I FONT, Lluís et al. (2001) Pla especial de protecció del Patrimoni Històric-Arquitectònic de Granollers. Granollers. Document administratiu. ESTRADA I GARRIGA, Josep (1993) Granollers a l'antiguitat, Granollers, Tarafa, Editora de Publicacions, S.L.;
GARCIA-PEY, Enric (1990) Recull onomàstic de Granollers: Motius, topònims, nomenclatura, Estudis de Granollers i del Vallès Oriental, Núm. 3, Granollers, Ajuntament de Granollers. GRANOLLERS, ESPAI, TEMPS (2001) Granollers, espai, temps. Granollers, Museu de Granollers. PATRIMONI (1985) Patrimoni Històric Arquitectònic. Granollers: Caixa de Crèdit Granollers. SESÉ, Jaume (1987b) 2. El creixement industrial. Granollers al segle XIX, Col. Coneguem Granollers, núm. 2., Granollers, Ajuntament de Granollers.
TINTÓ I ESPELT, Lluís (1994) "L'arxiu Municipal de Granollers. El túnel del temps" Lauro,

